

Ristijärven kunta
yhteispalvelu@ristijarvi.fi
Aholantie 25
88400 Ristijärvi
Viite: Lausuntopyyntöne 11.10.2024

LAUSUNTO IIJÄRVEN-RISTIJÄRVEN RANTAYLEISKAAVAN OSITTAISEN MUUTOKSEN KAAVAEHDOTUKSESTA

Ristijärven kunta pyytää Kainuun liitolta lausuntoa Iijärven-Ristijärven rantayleiskaavan osittaisen muutoksen kaavaehdotuksesta. Rantayleiskaavan muutoksen tavoitteena on tarkoitus lisätä mitoituksen salliessa rakennuspaikkoja, muuttaa niiden käyttötarkoitusta osittain tehtyjen päätösten ja osittain maanomistajien toiveiden perusteella, muuttaa rakennuspaikkojen sijaintia ja kokoa. Kaavan osittainen muuttaminen on lähtenyt liikkeelle maanomistajien esityksistä ja alueelle myönnettyistä poikkeamisluvista. Ristijärven kunnanhallitus on 21.6.2021 § 89 päättänyt käynnistää kaavan muutoksen.

Rantayleiskaavan osittaisen muutoksen kaavaehdotus

Kainuun liiton 28.3.2024 antama lausunto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä rantayleiskaavaaluonnoksesta on huomioitu kaavaehdotuksen aineistoissa. Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa rantayleiskaavaehdotuksesta.

Kainuun liitto

Paula Halonen
Hallintojohtaja

Sanna Nikola-Määttä
Ympäristöasiantuntija

Osoite:

Kainuun liitto,
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi
Kirjaamo 040 722 0900
www.kainuunliitto.fi

Laskutus:

Kainuun liitto
003724969924
PL 5016
02066 DOCUSCAN

Y-tunnus:

2496992-4

23.10.2024

Dnro 275/00.04.01/2022

Pohjois-Pohjanmaan liitto

kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi

Poratie 5 A

90140 Oulu

Viite: Kuulutukseenne 23.9.2024.

MUISTUTUS POHJOIS-POHJANMAAN ENERGIA- JA ILMASTOVAIHHEMAAKUNTA- KAAVAN EHDOTUKSESTA

Pohjois-Pohjanmaan liitto on asettanut Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheen kuulemisaineiston julkisesti nähtäville (MRL 65 §, MRA 12 §) 23.9.-24.10.2024, jonka aikana osallisilla on oikeus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta. Tavoitteena on saada vaihemaakuntakaava hyväksymiskäsittelyyn maakuntahallitukseen ja -valtuustoon vuoden 2024 aikana.

Vaihemaakuntakaava käsittelee koko maakunnan alueidenkäyttöä ja sen pääteemat ovat:

- Energiantuotanto, varastointi ja siirto mm. maa- ja merituulivoima, vetytalous, aurinkovoima
- Viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu
- Aluerakenne ja saavutettavuus
- Liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet
- Energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun ja ilmastovaikutusten arvioinnin kehittäminen

Kainuun liitto on antanut lausunnot Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 3.12.2021 sekä vaihemaakuntakaavan kaavaluonnoksesta 23.09.2022 sekä vaihemaakuntakaavan kaavaehdotuksesta 21.2.2024. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaehdotuksen lausuntokierroksen jälkeen kaava-aineisto on täydentynyt mm. Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskevalla selvityksellä, jota koskevaan kommenttipyyntöön Kainuun liitto on vastannut 29.5.2024.

Vaihemaakuntakaavaehdotus, julkinen ehdotusvaihe

Maakuntakaavatilanne

Osoite:

Kainuun liitto,
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi
Kirjaamo 040 722 0900
www.kainuunliitto.fi

Laskutus:

Kainuun liitto
003724969924
PL 5016
02066 DOCUSCAN

Y-tunnus:

2496992-4

Kainuussa on voimassa kuusi maakuntakaavaa: Kainuun kokonaismaakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030. Kainuun maakuntavaltuusto hyväksyi 12.12.2023 Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 ja siihen liittyvän kaavaselostuksen liitteineen sekä kumosi voimassa olevien maakuntakaavojen maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset siltä osin kuin tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 osoitetaan niihin muutoksia. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on kuulutettu voimaan 6.3.2024. Kaava ei ole vielä lainvoimainen.

Tuulivoimatuotanto

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaehdotuksen lausuntokierroksella seudullisesti merkittävä tuulivoimaloiden kokonaisuus muodostui seitsemästä (7) tai sitä suuremmasta määrästä tuulivoimaloita. Julkisessa ehdotusvaiheessa seudullisesti merkittävä kokonaisuus on nostettu vähintään kymmenen (10) voimalaa käsittävään tuulivoimahankkeeseen. Tämä on yhdenmukainen voimalamäärä Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisten 1. ja 3. vaihemaakuntakaavojen kanssa ja on yhdenmukainen Kainuun maakuntakaavoituksen kanssa. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkisessa kaavaehdotuksessa osoitetaan 55 tuulivoima-aluetta, joista 50 tv-1 aluetta maalle ja 5 tv-2 aluetta merelle. Viranomaisehdotukseen verrattuna 35 tv-1 aluetta pysyy ennallaan, uudelleen muotoiltuja tv-alueita on 17 ja poistuvia tv-alueita kuusi (6). Kainuun maakuntarajan läheisyydessä Susisuon tv-1 (412) alue yhdistyy Haarasuonkankaan P tv-1 (400) kanssa. Susisuon poistumisen taustalla ovat Naturaan kohdistuvat riskivaikutukset. Kainuun liitto pitää hyvänä, että Natura-alueisiin ja ekologiseen verkostoon kohdistuva vaikutusten arviointi on tarkentunut kaavaprosessin aikana.

Kainuun liitto pyytää edelleen lisäämään tarkennuksena energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen liitekarttaan 1 voimassa olevan Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2030 tuulivoimaloiden alueet kokonaiskuvan hahmottamiseksi.

Liikennejärjestelmä

Viranomaisehdotuksen jälkeen energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaan on tullut muutoksia liikennejärjestelmäteeman osalta. Viranomaisehdotuksessa oli valtatie 5 osalta koko Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteysväliä merkittävästi parannettavan valtatie (vt) /kantatie (kt) merkintä, mikä on julkisessa ehdotusvaiheessa poistunut. Vaihemaakuntakaavaselostuksen (s. 126) mukaan keväällä 2023 julkaistun Valtatie 5 Kajaani-Kuusamo -kehittämisselvityksen toimenpideehdotukset eivät ole mittaluokaltaan sellaisia, että ne aiheuttaisivat merkintämuutoksia maakuntakaavakartalle. Kainuun voimassa olevassa vaihemaakuntakaavassa 2030 on osoitettu muun muassa seuraavat yhteysväliä "Tavoitteellinen runkoverkkoon kuuluva maantie" -merkinnällä:

- vt 5 Kontiomäki (vt 22) – Suomussalmi – maakuntaraja (Taivalkoski-Kuusamo jne.) sekä

- vt 22 Kontiomäki (vt 5) – Pohjois-Pohjanmaan maakuntaraja

Kainuun liitto ehdottaa edelleen harkittavaksi, että myös Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoituksessa tunnistetaan valtateiden 5 ja 22 merkitys saavuttavuuden, elinkeinoelämän tarpeiden sekä maantieverkon verkostomaisuuden toteutumisen ja yhdistävyyden kannalta, sekä huomioidaan myös tavoitteet niiden kuulumisesta runkoverkkoon.

Kainuun liitto on nostanut esille lausunnoissaan Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 3.12.2021, maakuntakaavaluonnoksesta 23.9.2022 sekä maakuntakaavaehdotuksessa 21.2.2024 Kontiomäki-Kemijärvi ratayhteyden mahdollisuudet ja niiden huomioon ottamisen maankäytön suunnittelussa. Kainuun liiton 21.2.2024 antamaa lausuntoa koskevassa vastineessa Pohjois-Pohjanmaan liitto toteaa, että nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa potentiaaliset liikennevirrat (esiselvitys Kontiomäki-Kemijärvi 2021) ovat muuttuneet oleellisesti, mikä edellyttäisi uusia selvityksiä yhteystarpeen nostamiseksi kaavakartalle. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan aikataulu ei Pohjois-Pohjanmaan liiton mukaan mahdollista uusien selvitysten laadintaa kaavaprosessin aikana. Vastineessa mainitaan, että julkisessa ehdotusvaiheessa tutkitaan mahdollista selvitystarvemerkinä kaavakartalle. Merkinä ei kuitenkaan julkisessa kaavaehdotuksessa ole osoitettu.

Kainuun liitto toistaa ratayhteyttä koskevan lausuntonsa. Kontiomäki-Taivalkoski -ratayhteys tarjoaa raideliikenteen hyödyntämis- ja kehittämismahdollisuuksia tavarankuljetuksiin, Kainuuseen ja Koillismaalle suuntautuvaan matkailuliikenteeseen, maakunnan sisäiseen joukkoliikenteeseen. Pitkän aikavälin suunnitelmissa ratayhteys on potentiaalinen osa mahdollisia tulevia Jäämeren ratayhteyksiä. Kainuun liiton mielestä ratayhteyttä koskevat selvitykset antavat edelleen perustellun pohjan Taivalkoski-Kemijärvi ratayhteystarpeen huomioon ottamiseksi pitkän aikavälin maankäytön suunnittelussa yli maakuntarajojen myös nykyisessä maailmanpoliittisessa tilanteessa. Kainuun liitto esittää, että Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa huomioidaan Kontiomäki-Kemijärvi ratayhteyden kehittämistarpeet pitkän aikavälin tavoitteena ja mahdollisuutena.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa on käsitelty yhtenä teemana vetyverkostoa. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että valtakunnallisen vetyverkoston suunnittelussa huomioidaan energiasiirtotarpeet koko maassa ja muun muassa yhteydet itäiseen Suomeen.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkisessa kaavaehdotuksessa on uutena kohteena osoitettu vetylaitos (t-2 merkinä) Vaalaan Kainuun maakuntarajan välittömään läheisyyteen. Kainuun liitto pyytää huomioimaan ja esittämään selkeästi vaihemaakuntakaavan vaikutusten arvioinnissa vetylaitoksen mahdolliset maakuntarajan ylittävät vaikutukset.

Kaavatekniset asiat

Lausunnoilla olevassa maakuntakaavaehdotuksessa osoitettuja Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnan rajalle ylittäviä maakuntakaavamerkintöjä ovat mm. pääsähköjohtojen yhteystarvemerkinnot, pohjavesialueet sekä valtakunnallisesti merkittävät maisema-alueet (VAMA). Kainuun liitto esittää edelleen kaavateknisenä korjauksena maakuntakaavaehdotusta muutettavaksi siten, että edellä mainitut maakuntarajat ylittävät maakuntakaavamerkinnot rajoittuvat vain Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava-alueelle.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa maakuntakaavan julkisesta kaavaehdotuksesta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Teppo Törmä
maankäyttöasiantuntija

29.10.2024
Dnro 219/08.00.00/2022

Pohjois-Savon liitto
kirjaamo@pohjois-savo.fi
Sepänkatu 1
70100 Kuopio

Viite: Lausuntopyyntöne 1.10.2024

MUISTUTUS POHJOIS-SAVON MAAKUNTAKAAVA 2040 2. VAIHEEN KAAVAEHDOTUKSESTA

Pohjois-Savon maakuntahallitus on hyväksynyt kokouksessaan 30.9.2024 (120 §) maakuntakaavan 2. vaiheen kaavaehdotuksen uudelleen nähtäville asettamisen liitteineen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 32 §:n mukaisesti.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaiheessa käsitellään aluerakenteen ja kehittämisperiaatteiden, liikennejärjestelmän, luontoarvojen ja luonnon monimuotoisuuden, luonnonvarojen, kulttuuriympäristön, energian, yhdyskuntatekniikan ja teknisen huollon teemakokonaisuuksia sekä Joroisten osalta kaikkia teemoja. Läpileikkaavana teemana on ilmastonmuutos.

Maakuntakaavaehdotuksen uudelleen nähtäville asetettuun kaava-aineistoon on tehty muutoksia soidensuojelun, laajojen metsäpeitteisten alueiden sekä tuulivoimapotentiaalisten alueiden osalta. Muiden kuin edellä lueteltujen teemojen osalta on tehty vähäisiä korjauksia ja teknisiä tarkistuksia.

- **Yksityismaiden soidensuojelua** koskevat luonnonsuojelualueiden merkinnät on muutettu maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi, joilla on merkittäviä suoluontoarvoja (my-s ja MY-s)
- **Laajat metsäpeitteiset alueet** -merkintä on poistettu maakuntakaavaehdotuksesta
- **Tuulivoimapotentiaaliset alueet** on palautettu maakunnan etelä- ja itäosaan. Tämä koskee seitsemää Joroisten, Kaavin, Kuopion, Leppävirran ja Rautavaaran alueille osoitettavaa tuulivoimapotentiaalista aluetta.

Kainuun liitto on antanut lausunnon Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaiheen kaavaehdotuksesta 11.5.2023.

Maakuntakaavaehdotus, julkinen ehdotusvaihe

Kainuun liitto toteaa, että maakuntakaavaehdotus on kattava ja hyvin valmisteltu kokonaisuus yhteistyössä muun muassa Kainuun liiton kanssa. Kainuun liitto pitää

Osoite:

Kainuun liitto,
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi
Kirjaamo 040 722 0900
www.kainuunliitto.fi

Laskutus:

Kainuun liitto
003724969924
PL 5016
02066 DOCUSCAN

Y-tunnus:

2496992-4

tärkeänä, että alueidenkäytön suunnittelussa jatkossakin kiinnitetään huomiota ekologisiin verkostoihin yli hallinnollisten rajojen, kuten Suomenselän-Maanselän ekologiseen vyöhykkeeseen Kainuun ja Pohjois-Savon maakuntien rajoilla.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa maakuntakaavaehdotuksesta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Teppo Törmä
maankäyttöasiantuntija

4.11.2024

Dnro 275/06.00/2024

WSP Finland
esa.nyrhinen@wsp.com
Yrttpellontie 10
90230 OULU

Viite: Lausuntopyyntöne 16.10.2024

LAUSUNTO TIESUUNNITELMALUONNOKSESTA VALTATIE 22 JALANKULKU- JA PYÖRÄTIEJÄRJESTELYT METELIN LIITTYMÄN KOHDALLA, PALTAMO

WSP Finland on pyytänyt Kainuun liiton lausuntoa tiesuunnitelmaluonnoksesta Valtatie 22 jalankulku- ja pyörätiejärjestelyt Metelin liittymän kohdalla, Paltamo.

Suunnittelukohte sijaitsee valtatiellä 22 Oulu-Kajaani Paltamon kuntakeskuksen läheisyydessä Kiehimäjoen itäpuolella. Hankkeen 0,33 kilometrin pituinen suunnitelualue alkaa Oulun suunnasta ennen Härköläntien katuliittymää ja päättyy maantien 19077 ja Golftien nelihaaraliittymän jälkeen. Tiesuunnitelmahankkeelle on laadittu vuonna 2010 tiesuunnitelma, jonka hyväksymispäätös on vanhentunut hankkeen toteutuksen siirtyessä.

Hankkeen ensisijainen tavoite on poistaa jalankulun ja pyöräilyn turvallisuutta vaarantavat puutteet valtatie 22 ylityksessä sekä kapealla väylällä liikkumisessa. Hanke sisältää muun muassa alikulkukäytävän rakentamisen, tievalaistuksen saarekkeelliset suojatieylitykset sekä jalankulun ja pyöräilyn väyläjärjestelyt.

Tiesuunnitelmaluonnos

Kainuun maakunnan alueella on voimassa viisi maakuntakaavaa: Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava 2025, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava 2030, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030 ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 12.12.2023 (§ 39). Maakuntahallitus on 12.02.2024 (§ 26) päättänyt määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 tulemaan voimaan siitä jätetyistä valituksista huolimatta ennen kuin se on saanut lainvoiman. Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 06.03.2024. Tuulivoimamaakuntakaavan hyväksymispäätöksestä on valitettu muutoksenhakuviranomaiseen. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon.

Tiesuunnitelman laatimisen kannalta oleellisia maakuntakaavoja ovat Kainuun maakuntakaava 2020 (hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.5.2007 ja vahvistettu valtioneuvostossa 29.4.2009) ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 (hyväksytty

maakuntavaltuustossa 16.12.2019). Tiesuunnitelman hankealue sijoittuu Kainuun maakuntakaavassa 2020 kohdemerkinnällä osoitetulle taajamatoimintojen alueelle A (kaavamääräys tarkistettu Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030) ja maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle M. Lisäksi alue sijoittuu matkailun vetovoima-alueen (mv, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030, Oulujärvi ympäristöineen) sekä liikenteen yhteistyökäytävän (lk, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030, Oulu-Kajaani-Vartius-vyöhyke) kehittämismerkintöjen alueelle. Valtatie 22 on osoitettu Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 tavoitteellinen runkoverkkoon kuuluva maantie-kaavamerkinnällä. Vaihemaakuntakaavassa 2030 on esitetty tieyhteyksien tienumerointiin ja tieluokitukseen kohdistuvia muutostarpeita ja -tavoitteita. Tavoitteena on muuttaa yhteysvälimäärittelyä siten, että valtatie 6 Helsinki-Joensuu-Kajaani jatkuu valtatie 6 Ouluun nykyisen valtatie 22 Oulu-Kajaani sijaan.

Kainuun maakuntakaavoituksessa on annettu maakuntakaava-aluetta koskevia yleismääräyksiä, muun muassa liikenneturvallisuutta ja maa-ainesten ottotoimintaa koskevat yleiset suunnittelumääräykset.

Tiesuunnitelmaluonnoksessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisella edistetään Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita, liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta sekä parannetaan jalankulun ja pyöräilyn toimintamahdollisuuksia ja turvallisuutta hankealueella.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa tiesuunnitelmaluonnoksesta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Martti Juntunen
maankäyttöasiantuntija

Tiedoksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, kirjaamo